

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาเอกสารบันทึกการพบปะของนักท่องเที่ยวที่มาดูนกที่อุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์ ในช่วง 10 ปี (พ.ศ. 2534-2543) (2) เพื่อสำรวจเส้นทางและสถานที่สำหรับกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศประเภทการดูนกในเขตอุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์ (3) เพื่อพัฒนาเส้นทางและรายการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศประเภทการดูนกในเขตอุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บันทึกการพบปะจำนวน 583 ตัวอย่าง และการสำรวจภาคสนามเพื่อตรวจสอบชนิดของนกที่พบในเส้นทางเดินป่าจากจำนวนนกที่มีการสำรวจพบทั้งหมด 382 ชนิด

ผลการศึกษาพบว่า เส้นทางหลักที่ใช้ในการดูนกมีจำนวน 5 เส้นทาง มีบันทึกการพบปะไว้ทั้งหมดจำนวน 295 ชนิด โดยเส้นทางอ่างกาและยอดดอยอินทนนท์จัดเป็นเส้นทางที่มีผู้นิยมไปดูนกมากที่สุด มีนกที่ถูกบันทึกไว้ 78 ชนิด เส้นทางด่าน 2 และ Jeep Track เป็นเส้นทางที่มีความหลากหลายของชนิดนกมากที่สุด และมีผู้นิยมใช้ดูนกจำนวนมาก มีนกที่ถูกบันทึกไว้ 81 ชนิด เส้นทางเข้าหน่วยจัดการต้นน้ำแม่อมเป็นเขตเชื่อมต่อของป่าที่มีความสมบูรณ์กับเขตป่าที่ปลูกขึ้นทดแทนพื้นที่ที่ถูกบุกรุกทำลาย มีนกที่ถูกบันทึกไว้ 64 ชนิด เส้นทางน้ำตกวรวิหารเหมาะสำหรับ

ดุนกที่อาศัยหากินตามลำน้ำที่ไหลแรง มีนกที่ถูกบันทึกไว้ 15 ชนิด เส้นทางเข้าหมู่บ้านเมืองอาจเป็นตัวแทนของป่าเต็งรังและบริเวณป่าดิบตามลำธาร มีนกที่ถูกบันทึกไว้ 57 ชนิด

สำหรับการพัฒนาเส้นทางดุนกควรพัฒนาสื่อประเภทแผนที่และคู่มือค้นหานกในเส้นทางดุนกไม่ควรมีการพัฒนาถาวรวัตถุใดในเส้นทางดุนกเพื่อคงความเป็นธรรมชาติไว้ให้มากที่สุด และควรพัฒนาเส้นทางดุนกรองเพื่อเป็นทางเลือกและโอกาสในการท่องเที่ยวดุนก และพบว่าเส้นทางเดินป่าอีก 3 เส้นทาง และเส้นทางเดินของชุมชนท้องถิ่นอีก 5 เส้นทาง ที่มีศักยภาพสูงใช้เป็นเส้นทางดุนกได้อย่างดี รวมเส้นทางดุนกทั้งหมดได้จำนวน 13 เส้นทาง

ส่วนด้านการพัฒนารายการดุนก ควรจัดรายการตามลักษณะพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักดุนก ซึ่งสามารถจัดรายการได้ 3 รูปแบบ คือ

1. รายการท่องเที่ยวดุนกที่มีธรรมชาติเป็นฐานสำหรับนักดุนกแบบทั่วไปที่ชื่นชอบธรรมชาติ สนใจธรรมชาติทุกอย่าง ไม่จริงจังกับการดุนกเพียงอย่างเดียว
2. รายการท่องเที่ยวดุนกที่มีนกเป็นฐานสำหรับนักดุนกที่สนใจดุนกอย่างจริงจัง ใช้เวลาดุนกค่อนข้างนาน ไม่สนใจกับกิจกรรมท่องเที่ยวแบบทั่วไป ต้องการใช้เวลาดุนกให้มากที่สุด
3. รายการท่องเที่ยวดุนกที่มีชุมชนท้องถิ่นเป็นฐาน สำหรับนักดุนกที่สนใจเรียนรู้จากภูมิปัญญาของท้องถิ่นและต้องการสัมผัสกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่น โดยการนำเที่ยวของมัคคุเทศก์ท้องถิ่น